

1. RESUMÉ OG KONKLUSION

I denne indstilling foreslås, at der etableres et fælles bibliografisk overbygningssystem kaldet DANBIB for de statslige og de kommunale biblioteker.

Overbygningssystemet skal:

- sikre sammenhængen mellem de lokale systemer og biblioteksfællesskabet
- sikre en enkel kommunikation mellem alle landets biblioteker
- fungere som landsdækkende lokaliseringsbase
- sikre optimale genbrugsmuligheder af data
- bringe bibliotekernes overbygningssystem i overensstemmelse med gældende standarder og basere det på tidssvarende teknologi
- reducere omkostningerne

Denne indstilling er udarbejdet med henblik på at give Biblioteksdataparterne det bedste mulige grundlag for at træffe beslutning om etablering af DANBIB.

Hvad er DANBIB?

DANBIB omfatter:

- en fælles database indeholdende de data, som i dag findes i de eksisterende overbygningsdatabaser BASIS, ALBA, Artikel- og Anmeldelsesbasen
- fælles funktioner som skal muliggøre katalogisering til den fælles base, modtagelse af data fra basen, lånesamarbejde, søgning i basen samt biblioteksafgiftsadministration
- fælles netværk som skal muliggøre en enkel kommunikation mellem bibliotekerne til lavest mulige transmissionsomkostninger
- fælles standarder, som skal sikre åbne grænseflader mellem fællessystemet og lokalsystemerne, og mellem lokalsystemerne og deres "moderinstitution's" system, fx. en kommunes eller et universitets edb-system.

Hvad vil DANBIB afløse?

DANBIB vil afløse de to eksisterende overbygningssystemer i den kommunale og den statslige sektor: BASIS og Artikelbasen samt ALBA/SAMKAT.

Hvorfor DANBIB?

I afsnit 2 og 3 er beskrevet en række faglige, tekniske og økonomiske grunde til at etablere et DANBIB-samarbejde og til at tidspunktet nu er det rigtige. De væsentligste argumenter er: De to eksisterende overbygningssystemer står begge overfor at skulle fornyes. I den forbindelse kan det konstateres, at den statslige og kommunale sektors edb-strategi på biblioteksområdet nu tilsyneladende er sammenfaldende, dvs. de krav der i begge sektorer stilles til et overbygningssystem er de samme. Der er en række andre initiativer igang som vedrører de 2 overbygningssystemer. Det drejer sig om Bibliotekscentralens nye inddateringssystem, pligtafleveringssamarbejdet, biblioteksafgiftssystemet og netværksamarbejdet. Det er derfor påtrængende netop nu, at vurdere mulighederne for et samarbejde mellem de to sektorer, ikke mindst for at kunne udnytte de udviklingsressourcer, der skal bruges i den kommende tid, optimalt, samt for at opnå driftsbesparelser i den kommende drift.

Økonomien i DANBIB

For at minimere udviklingsomkostningerne er det forudsat, at DANBIB i vid udstrækning sammenbygges af eksisterende systemer med deraf følgende mindst mulig egenudvikling.

Det er hensigten, at udbyde driftsafviklingen.

I afsnit 5 er foretaget et overslag over de systembetingede driftsomkostninger i de nuværende systemer og i afsnit 7 forventningerne til omkostningerne i DANBIB. Konklusionen er, at der med en 5-årig afskrivningsperiode vil være en årlig driftsbesparelse i størrelsesordenen 2-4 mill. kr., en driftsbesparelse, som skal komme begge sektorer tilgode.

Konsekvenser for bibliotekerne

For både folke-, skole- og forskningsbiblioteker vil det være en fordel, at overbygningssystemet både hvad angår katalogisering, lokalisering og søgning har en ensartet, standardiseret snitflade til lokalsystemerne.

DANBIB, som det er foreslået i denne indstilling, vil endvidere sikre, at de lokalsystemer der er foretaget investeringer i, kan spille sammen med DANBIB, hvis man har fulgt de givne anbefalinger fra Biblioteksdata og Statens Bibliotekstjeneste.

En konsekvens er også, at der skal opnås enighed om fælles standarder og om spilleregler for indberetningen til basen, samt for lånesamarbejdet.

Indstilling fra Biblioteksdatas sekretariatsgruppe

Biblioteksdatas sekretariatsgruppe indstiller:

- at DANBIB-overbygningssystemet etableres i henhold til beskrivelse og tidsplan i denne

- indstilling
- at Bibliotekscentralen og Forskningsbibliotekernes edb-kontor i fællesskab påtager sig ansvaret for at gennemføre projektet og til dette formål indgår en samarbejdsaftale
 - at den fremtidige driftsorganisation fastlægges senest den 1.1.92 efter forhandling mellem Bibliotekscentralen og Statens Bibliotekstjeneste. Indtil da påtager SBT og KL sig rollen som opdragsgivere
 - at organisering af brugerindflydelsen fastlægges senest den 1.1.92 efter behandling i Det Faglige Fællesudvalg for Folke- og Forskningsbiblioteker samt i Bibliotekscentralens faglige koordinationsudvalg
 - at Biblioteksdata nedlægges når beslutning om etablering af DANBIB er truffet.
-

KULTURMINISTERIET

Mellem undertegnede parter

Den Danske Stat v/ Kulturministeriet
Nybrogade 2, 1203 København K.

Kommunernes Landsforening
Gyldenløvsgade 11, 1600 København V.

Københavns Kommune
Københavns Rådhus, 1599 København V.

og

Frederiksberg Kommune
Frederiksberg Rådhus, 2000 Frederiksberg

er dags dato indgået følgende

AFTALE OM DANBIB-OPDRAGSGIVERFUNKTIONEN

Kapitel 1. Formål

§ 1. Denne aftale skal fastlægge de organisatoriske rammer for parternes samarbejde om DANBIB-opdragsgiverfunktionen samt fastlægge de principper, der skal gælde for DANBIB-samarbejdet.

Stk. 2. Parterne er enige om, at realiseringen af DANBIB-samarbejdet i overensstemmelse med de fastlagte principper sker gennem indgåelse af en aftale mellem opdragsgiverne og Dansk BiblioteksCenter A/S om DANBIB-samarbejdets edb-systemer, jfr. § 7.

Kapitel 2. Aftalens parter

§ 2. Aftalen indgås mellem staten ved Kulturministeriet og Kommunernes Landsforening samt Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Kapitel 3. Principper for DANBIB-samarbejdet

§ 3. Udgangspunktet for fastlæggelsen af DANBIB-samarbejdets indhold er "DANBIB-beslutningsgrundlag af 1. august 1991".

Stk. 2. Det er formålet med samarbejdet om DANBIB at tilvejebringe et fælles overbygningssystem, der rummer en alment tilgængelig bibliografisk database, et alment tilgængeligt netværk til formidling af bibliografiske oplysninger mv. samt funktioner, der muliggør almen udnyttelse af såvel folke- som forskningsbibliotekernes materialeanskaffelser og bibliotekernes samarbejde omkring katalogisering, herunder genbrug af katalogdata.

§ 4. DANBIB-samarbejdets edb-systemer skal etableres under hensyntagen til eksisterende lokalsystemer i statslige og kommunale biblioteker samt edb-anvendelser i eventuelle moderinstitutioner. I DANBIB-samarbejdet er man forpligtet til at anvende relevante standarder samt at efterleve Statens Bibliotekstjenestes anbefalinger. De for staten til enhver tid gældende betingelser for køb af varer og tjenesteydelser er tillige gældende for DANBIB-samarbejdet.

Stk. 2. DANBIB realiseres i samarbejde med Statens Bibliotekstjeneste og bibliotekerne.

§ 5. DANBIB-samarbejdets edb-løsninger skal etableres, driftsafvikles og videreudvikles til så lave omkostninger som muligt med henblik på at tilstræbe rationaliseringsfordele samt omkostningsreduktioner hos såvel folke- som forskningsbiblioteker i forhold til de eksisterende centrale systemer.

Stk. 2. Prisene på DANBIB-ydelserne skal være omkostnings- og forbrugsbestemte.

Kapitel 4. Organisation og styring

§ 6. Aftalens parter udgør i forening opdragsgiverne for DANBIB-samarbejdet.

Stk. 2. Til opdragsgiver-funktionen knyttes et DANBIB-råd, som opdragsgiverne konsulterer i tilknytning til varetagelse af deres funktion. Rådet sammensættes af

- fire repræsentanter for forskningsbibliotekslederne
- tre repræsentanter for folkebibliotekslederne, heraf en fra et centralbibliotek
- en repræsentant for skolebibliotekerne
- en observatør for Dansk BiblioteksCenter A/S.

Medlemmerne udpeges på foranledning af opdragsgiverne. Sekretariatsfunktionen varetages af Statens Bibliotekstjeneste.

§ 7. Opdragsgiverne indgår de fornødne aftaler med Dansk BiblioteksCenter A/S om overdragelse, udvikling, vedligeholdelse og drift af DANBIB-samarbejdets edb-løsninger.

Stk. 2. I dette aftalegrundlag indgår fastsættelse af statens bidrag til DANBIB-samarbejdet i form af investeringer og personale.

§ 8. Af aftalen mellem opdragsgiverne og Dansk BiblioteksCenter A/S skal fremgå, at der forudsættes tilslutning fra de statslige bestyrelsesrepræsentanter til alle væsentlige DANBIB-dispositioner i DBCs bestyrelse, jf. Aktionæroverenskomsten for Dansk BiblioteksCenter, § 6.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed forelægges spørgsmålet til afgørelse af opdragsgiverne.

§ 9. Overordnede biblioteksfaglige spørgsmål vedr. DANBIB drøftes i Det Faglige Fællesudvalg for Folke- og Forskningsbiblioteker.

§ 10. Opdragsgiverne forelægges en gang om året en beretning om DANBIB-aktiviteterne samt et særskilt DANBIB-regnskab.

Kapitel 5. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 11. Aftalen træder i kraft den 1. januar 1994.

København, den 20. december 1993

Kommunernes Landsforening

Kulturministeriet

Københavns Kommune

Frederiksberg Kommune